

REFERAT Forretningsudvalget d. 31-10-2022

Mødedato Mandag d. 31. oktober 2022 kl. 11:30

Mødested Ekstraordinært møde - Regionsrådssalen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse - Scenarie for finansiering af underskud på kollektiv trafik i perioden 2022-25.....	3
Orientering.....	8
Underskrift af mødeprotokol.....	10

Punkt 1: Godkendelse - Scenarie for finansiering af underskud på kollektiv trafik i perioden 2022-25

2021-059037

Bilag

Besparsesscenarie_Regional Udvikling_2022-25

Notat_NT_5 spor for reduktioner i den kollektive trafik

Revideret budget 2023_RU_genåbnet_print.pdf

1

Godkendelse - Scenarie for finansiering af underskud på kollektiv trafik i perioden 2022-25

Resumé

Den kollektive trafik er stærkt udfordret af stigende brændstofpriser. Situationen er alvorlig over hele landet og det synes nu klart, at der ikke vil blive givet en statslig kompensation, som i tilstrækkelig grad kan dække merudgifter og manglende indtægter.

Derfor fremlægger administrationen nu et forslag til reduktioner og ændringer, som over en periode på fire år kan bringe balance i budgettet. Forslagene indebærer både besparelser i driften af den kollektive trafik, reduktioner i Regional Udviklings udviklingspuljer, takststigninger og inddragelse af overskud hos Nordjyske Jernbaner.

Det indstilles, at godkende de i scenariet foreslåede reduktioner, ændringer og procedurer, herunder genåbne budgettet for 2023, så forslagene kan indregnes heri.

Sagsfremstilling

Baggrund

Som det har været drøftet ved vedtagelsen af Regional Udviklings budget for 2023 er den kollektive trafik udfordret. I 2022 af både manglende indtægter efter COVID-19 og stærkt stigende brændstofpriser. I 2023 - og måske længere frem - vil udfordringen primært være brændstofpriserne, da passagerindtægterne fra 2023 ventes at være på niveau med tiden før COVID-19.

Situationen er alvorlig i både regioner og kommuner i hele landet og derfor mødtes Danske Regioner og Kommunernes Landsforening den 20. september 2022 til drøftelse med transportministeren om de økonomiske udfordringer og mulige løsninger.

Transportministeren meddelte på mødet, at der alene ville være en yderligere kompensation for COVID-19 på 125 mio. kr. i 2022, men ikke noget til stigende brændstofpriser. Ministeren nævnte desuden, at hun så positivt på at udarbejde et grundlag for yderligere takstjusteringer af den kollektive trafik i 2023 og på at undersøge forbedrede lånemuligheder for trafikselskaberne – to supplerende løsninger, som også har været foreslået af trafikselskaberne.

Efterfølgende har regeringen den 1. oktober 2022 alligevel besluttet at yde et ekstraordinært tilskud på 140 mio. kr. til de regionale trafikselskaber som følge af de høje energipriser. Tilskuddet forventes bevilget i forbindelse med finansloven for 2023.

Samlet set vil de ekstra statslige bevillinger på i alt 265 mio. kr. imidlertid kun i begrænset omfang løse de økonomiske udfordringer, som regionerne står overfor i både 2022 og 2023. For Region Nordjylland drejer det sig om en kompensation på samlet 17 mio. kr., svarende til omkring 13% af de samlede forventede merudgifter i 2022 og 2023.

Takstjusteringer og låneordninger kan selvfølgelig efterfølgende vise sig hjælpsomme, men de er foreløbig kun muligheder, som skal forhandles og konkretiseres. Regionsrådsformanden har derfor anmodet de to udvalg med ansvar for Regional Udvikling om at drøfte situationen og fastlægge en fælles indstilling til forligspartierne bag budgetforliget for 2023 om mulige reduktioner og ændringer, der kan bringe balance i budgetterne.

Administrationen har på denne baggrund udarbejdet vedlagte scenarie for at vise mulige handlinger til håndtering af de forventede underskud på kollektiv trafik i 2022-25, jf. bilag 1. Når der er tale om et scenarie for fire år skyldes det, at det vil tage flere år at håndtere det underskud der skabes i 2022 og 2023, med mindre der skal bremses meget hårdt op. Scenariet bygger på, at underskud i 2022 og 2023 i en vis udstrækning kan overføres til budgetterne for 2024 og 2025, hvor besparelserne får fuld effekt.

Mulige handlinger

Administrationens forslag bygger på følgende forudsætninger og tiltag:

- et skønnet samlet underskud på 173 mio. kr. i fireårsperioden 2022-25, med de største underskud de to første år. Skønnet er baseret på tal fra NT for årene 2022 og 2023, mens tallene for 2024 og 2025 er regionens eget skøn
- en samlet kompensation fra statslig side på 72 mio. kr. i fireårsperioden, hvoraf kompensationen på 20 mio. kr. i 2022 er sikker, mens resten er forventninger, som kræver yderligere forhandlinger med staten
- en samlet reduktion på kollektiv trafik og øvrige dele af Regional Udvikling på 82 mio. kr. for fireårsperioden
- en ekstraordinær indtægt fra takststigninger på 19 mio. kr. i fireårsperioden forudsat at der skabes statslig mulighed herfor og NT tiltræder dette

Forslaget til reduktioner på 82 mio. kr. omfatter følgende over fireårsperioden:

- besparelser på driften af kollektiv trafik på 29 mio. kr.
- inddragelse af overskud hos Nordjyske Jernbaner på 37 mio. kr.
- besparelser på Regional Udviklings udviklingspuljer på samlet 16 mio. kr.

Besparelserne på driften af kollektiv trafik følger de fem spor, som præsenteredes på budgetmødet for Regionsrådet den 17. august 2022 og som er uddybet i NTs notat af 8. august 2022 (vedlagt). Heraf fremgår, at de største besparelser hentes ved strukturelle ændringer på hovednettet, ved at reducere i aften- og weekendafgange på eksisterende bus- og togruter. Uddannelsesruter berøres ikke.

Inden endelig beslutning skal reduktionerne nærmere konkretiseres på specifikke spor, ruter og afgange inden udgangen af 2022. Dette vil ske i samarbejde med NT, når principperne (sporene) for reduktionerne, som skitseret i bilag 2, er godkendt af Regionsrådet.

Det skal understreges, at det er vigtigt, at følge udviklingen i brændstofpriserne tæt, og løbende tage bestik af situationen. Hvis fx priserne skulle falde mere end skønnet, er der mulighed for at ændre på de foreslåede reduktioner helt frem til sommeren 2023, hvor besparelserne på driften af kollektiv trafik får effekt i forbindelse med køreplanskift i august 2023.

Besparelserne på Regional Udviklings udviklingspuljer følger den fordeling i 2022 og 2023 som fremgår af bilag 1. For så vidt angår reduktion af overskud hos Nordjyske Jernbaner (NJ) skal der ske en forhandling og laves en aftale om dette. Her inddrages også NT som hovedaktionær i NJ.

Indvirkningen af en eventuel national låneordning er ikke indregnet. Når/hvis der etableres en sådan låneordning vil dette efterfølgende blive drøftet politisk, herunder i hvilket omfang låneordningen skal benyttes for at undgå nogle af de foreslåede reduktioner.

Kommunikation og dialog

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation og Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling traf på fællesmødet den 27-10-2022 følgende beslutning:

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation samt et flertal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bestående af S, V og K godkendte indstillingen.

Inden sommerferien 2023 fremlægges sagen igen for de to udvalg med henblik på vurdering af behovet for endelig effektivering.

En mindretal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bestående af Susanne Flydtkjær, Ø, kunne ikke gå ind for indstillingen.

Kristoffer Hjort Storm, Gitte Bundgaard, Jens-Henrik Kirk og Ole Stavad deltog ikke under punktets behandling.

Indstilling

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation samt et flertal i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender det udarbejdede scenarie i bilag 1 som ramme for reduktioner og ændringer på Regional Udviklings område i perioden 2022-25, herunder at der sammen med Danske Regioner arbejdes videre med muligheden for ekstraordinære takststigninger og en statslig låneordning,
2. Godkender at der i de allerede vedtagne budgetter for 2022 og 2023 iværksættes konkrete reduktioner og ændringer på kollektiv trafik og øvrige dele af Regional Udvikling på samlet 82 mio. kr. som konkretiseret i bilag 1,
3. Godkender at genåbne budget 2023 og vedtage de i bilag 3 viste ændringer til det oprindelige budget,
4. Anmoder administrationen om, i samarbejde med NT, at konkretisere besparelserne på driften af den kollektive trafik ud fra principperne i bilag 2; samt om, i samarbejde med NJ og NT, at konkretisere inddragelsen af overskud på togdriften,
5. Behandler administrationens forslag til de under punkt 4 nævnte tiltag på et møde inden udgangen af 2022,
6. Tager stilling til iværksættelse af konkrete takststigninger og til brug af en låneordning, når der på et tidspunkt foreligger et konkret forslag herom fra statslig side.

Referat

Forretningsudvalget traf på mødet den 31. oktober følgende beslutning:

Et flertal i Forretningsudvalget tiltrådte de fælles indstillinger fra de to udvalg med bemærkning om, at der teknisk set ikke er tale om en genåbning af Budget 2023, men en ændring af budgettet, som vist i bilag 3.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær (Ø) kunne ikke godkende dette. Hun foreslog i stedet, at reduktionerne på driften af den kollektive trafik fjernes og finansieringen findes ved mindreforbrug på øvrige områder af Regional Udvikling, dvs. en ændring af det scenarie, der kan ses i bilag 1 til punktet.

Et mindretal bestående af Lene Linnemann (F) tog forbehold for endelig stillingtagen.

Per Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

1. Besparelsscenarie_Regional Udvikling_2022-25
2. Notat_NT_5 spor for reduktioner i den kollektive trafik
3. Revideret budget 2023_RU_genåbnet_print.pdf

Punkt 2: Orientering

2 Orientering

Der orienteredes om:

Referat

Følgende emner blev nævnt under dette punkt på Forretningsudvalgets møde den 31. oktober 2022:

1. Afbud. Der var afbud fra Per Larsen.

Punkt 3: Underskrift af mødeprotokol

3

Underskrift af mødeprotokol

Forretningsudvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.